

Yttrande från Folkhögskolornas studeranderättsliga råd

Bakgrund

En tidigare deltagare vid Sundbybergs folkhögskola har den 9 november 2021 anmält skolan till Folkhögskolornas studeranderättsliga råd (FSR) angående skolans beslut om avskiljande av hen från utbildningen.

Anmälarens redogörelse

Anmälaren började på skolan höstterminen 2021. Den tidigare deltagaren fick den 23 september 2021 besked av skolans rektor att hen avskildes från skolan. Skälen som angavs av rektor var att anmälaren hade deltagit i många konfliktsituationer med både deltagare och lärare som gjort att studie- och arbetsmiljön påverkats negativt. I beslutet stod vidare att hen hade fått skriftliga och muntliga varningar från lärarna. Det angavs också att lärarna hade gjort insatser för att vända på situationen med stöd av kurator och rektor men att situationen inte hade förbättrats tillräckligt utan fortsatt. Det stod också att anmälaren hade haft hög frånvaro. Anmälaren anger att beslutet om avskiljning var felaktigt och grundad i missförstånd som hade kunnat redas ut. Den tidigare deltagaren menar att bilden av att hen påverkade studie- och arbetsmiljön negativt är kopplad till hens personlighet och bakgrund. Hen önskar att skolan i stället för beslut om avskiljning hade valt att arbeta för att lösa konflikterna i klassen. Anmälaren framför också att all frånvaro från undervisningen var giltig frånvaro. Hen överklagade rektors beslut till styrelsen och den 8 oktober 2021 fick hen svar från styrelsens ordförande som avslög överklagan. Anmälaren anser att skolan har agerat diskriminerande i hanteringen av ärendet.

Anmälaren har beretts tillfälle att kommentera skolans redogörelse och vidhåller sin uppfattning.

Sundbybergs folkhögskolas redogörelse

I skolans underlag till FSR beskrivs att lärarna arbetade med att stödja den tidigare deltagaren och att skolan har haft gruppsamtal med klassen och individuella samtal med anmälaren och övriga deltagare. Kurator kopplades in för samtal med deltagarna och anmälaren fick kuratorstöd

samt stöd från rektor. När konflikterna ändå fortsatte beslutade rektor om avskiljande. Rektor anger att när en deltagare har hög frånvaro så har skolan som rutin att upprätta ett närvarokontrakt, men att de inte hann göra det eftersom skolan mer akut behövde hantera de återkommande konflikterna.

Vid överklagande av avskiljande till styrelsen har styrelsen uppdragit åt ordföranden att pröva ärendet. I beslutet från ordföranden står att lärare, kurator och rektor har gett en samstämmig bild av att anmälnaren vid ett flertal tillfällen brutit mot riktlinjer som uttrycks i dokumentet antagning och avskiljning. Det anges vidare att skolans studeranderättsliga standard ger rektor rätt att avskilja anmälnaren på grund av hans låga närvaro. Styrelsen gav rektor i uppdrag att besvara vissa frågor som anmälnaren ställt om bakgrunden till beslutet. I rektors svar tydliggörs att huvudskälet till avskiljning är upprepade konflikter, där hög frånvaro varit en försvärande omständighet.

Styrelsen uppger att skolan kunde ha agerat snabbare i delar av konflikthanteringen. Vidare anges att skolan nu arbetar med att upprätta en process för hur man ska hantera varningar, avstängning och avskiljning på ett mer systematiskt sätt. Skolan ska också se över strukturen i de dokument som rör skolans riktlinjer med mera, så att informationen blir lätt att ta till sig för deltagare och personal.

Folkhögskolans studeranderättsliga regelverk

FSR utreder om aktuella beslut fattats i enlighet med folkhögskolans regelverk. I detta ärende regleras skolans rutiner i skolans studeranderättsliga standard, det studiekontrakt som skolan upprättar med deltagarna samt i ett dokument som reglerar antagning och avskiljande.

I skolans studeranderättsliga standard anges att rektor fattar beslut om avskiljande och att deltagare vid klagomål ska vända sig till klassföreståndare, följt av rektor och sedan styrelse. I skolans dokument som reglerar antagning och avskiljande anges att varje kursdeltagare i samband med skolstarten får ett studiekontrakt där det bland annat står att "[o]m en deltagare inte kan acceptera de arbetsformer som undervisningen bedrivs i, eller deltagarens uppförande inverkar skadligt på kursdeltagare och/eller personal, kan deltagaren avskiljas från utbildningen." I skolans studeranderättsliga standard beskrivs skolans rutiner när en deltagare är frånvarande från studierna, vilket bland

annat innefattar ett tidsbegränsat deltagarkontrakt om närvaro på skolan samt att all frånvaro, även sjukfrånvaro, räknas som frånvaro.

Bedömning

FSR:s uppdrag är att bedöma om aktuella beslut fattats i enlighet med folkhögskolans regelverk. FSR konstaterar att det av skolans underlag till FSR framgår att grund för avskiljande framför allt var konflikter, för vilket skolan hänvisade till studiekontraktets skrivning "[o]m en deltagare inte kan acceptera de arbetsformer som undervisningen bedrivs i, eller deltagarens uppförande inverkar skadligt på kursdeltagare och/eller personal, kan deltagaren avskiljas från utbildningen." Skolan beskriver att de innan beslutet fattades vidtog en rad åtgärder för att stödja deltagaren och klassen.

Rådet vill i sammanhanget påminna om att statens mål med stödet till folkhögskolorna bland annat är att utbildningarna ska ge möjlighet för deltagarna att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället. Folkhögskolan har en pedagogik som möter hela individen där den befinner sig med sina erfarenheter och med individens egna mål som riktmärke. FSR ser i redogörelserna att skolan har brustit i att beskriva för deltagaren vad konflikterna, som är grund för avskiljande, handlade om. FSR anser att skolan trots dess åtgärder inte har säkerställt att anmälaren har förstått grunderna för varning och avskiljande. FSR är kritiskt till att folkhögskolan på den korta tid som deltagaren varit på utbildningen inte har gett hen tillräcklig möjlighet att utvecklas och förutsättningar att lyckas med sina studier.

FSR är vidare kritiskt till att det i skolans studeranderättsliga ordning saknas en mer utförlig beskrivning av rutiner vid disciplinära åtgärder. FSR noterar att skolan i kontakt med anmälaren vid tillfälle har hänvisat till hög frånvaro som grund för avskiljande. FSR är kritiskt till att skolan i kontakt med anmälaren var otydlig gällande grunden för avskiljande. Dock ser FSR positivt på att skolan i sitt underlag anger att det nu pågår ett arbete med att se över skolans rutiner för varningar, avstängning och avskiljning samt skolans studeranderättsliga standard.

FSR uttalar sig inte i frågan om huruvida Sundbybergs folkhögskola överträtt diskrimineringslagen, eftersom det är en fråga för Diskrimineringsombudsmannen.

Sammanfattande slutsats

Folkhögskolornas studeranderättsliga råd konstaterar att Sundbybergs folkhögskola har brustit i tydlighet och kommunikation mot anmälaren, samt att skolans rutiner är bristfälliga och behöver åtgärdas. FSR ser dock att skolan har följt sina studeranderättsliga rutiner, men att den korta tidsramen som har legat till grund för beslutet har varit för snäv.

FSR vill lyfta fram det positiva i det stora engagemang för studieämnet som anmälaren ger uttryck för i sin redogörelse. Rådet hoppas att hen fortsätter att ta vara på sitt engagemang och genom det kan hitta en ny väg framåt.

Rekommendationer

FSR rekommenderar Sundbybergs folkhögskola att säkerställa:

- Att rutiner avseende disciplinära åtgärder är tydliga i den studeranderättsliga ordningen.
- Att skäl för disciplinär åtgärd tydligt kommuniceras till berörd deltagare.

Detta yttrande har beslutats av Linda Stridsberg (ordförande), Monika Andersson (RIO), Robert Uitto (SKR) samt Lars-Håkan Bild och Erik Isaksson (studeranderepresentanter). Föredragande har varit Anna Göthner (Folkbildningsrådet).

För Folkhögskolornas studeranderättsliga råd

Linda Stridsberg

Anna Göthner